

Ceturtdiena, 2015. gada 26. novembra

P8_TA(2015)0414

Vārda brīvība Bangladešā**Eiropas Parlamenta 2015. gada 26. novembra rezolūcija par vārda brīvību Bangladešā (2015/2970(RSP))**

(2017/C 366/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā tā iepriekšējās rezolūcijas par Bangladešu, īpaši 2013. gada 21. novembra rezolūciju par Bangladešu — cilvēktiesības un gaidāmās vēlēšanas⁽¹⁾, 2014. gada 18. septembra rezolūciju par cilvēktiesību pārkāpumiem Bangladešā⁽²⁾ un 2014. gada 16. janvāra rezolūciju par neseno notikušajām vēlēšanām Bangladešā⁽³⁾,
- ņemot vērā tā 2012. gada 11. decembra rezolūcija par Digitālās brīvības stratēģiju ES ārpolitikā⁽⁴⁾ un 2013. gada 13. jūnija rezolūciju par preses un plašsaziņas līdzekļu brīvību pasaulē⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2001. gada Sadarbības nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Bangladešas Tautas Republiku par partnerību un attīstību,
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2015. gada 1. aprīļa un 2015. gada 9. augusta paziņojumus par blogu autoru slepkavībām Bangladešā,
- ņemot vērā ANO ekspertu 2015. gada 7. augusta paziņojumu, kurā tiek nosodīta blogu autora *Niloy Neel* nogalināšana,
- ņemot vērā ANO Augstā cilvēktiesību komisāra *Zeid Ra'ad Al Hussein* 2015. gada 5. novembra paziņojumu, kurā viņš aicināja šo valsti piedāvāt labāku aizsardzību rakstniekiem, izdevējiem un citiem, kurus apdraud ekstrēmisti Bangladešā,
- ņemot vērā ES delegācijas Bangladešā 2015. gada 11. februāra paziņojumu,
- ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta runaspersonas 2015. gada 9. aprīļa paziņojumu par paredzēto *Muhammad Kamaruzzaman* nāvessoda izpildi Bangladešā,
- ņemot vērā ES delegācijas Bangladešā 2014. gada 29. oktobra paziņojumu par nāvessodu šajā valstī,
- ņemot vērā ANO Īpašā referenta reliģiskās vai ticības brīvības jautājumos 2015. gada 9. septembra sākotnējos konstatējumus pēc Bangladešas valsts apmeklējuma,
- ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
- ņemot vērā 2015. gada 20. jūlija ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā,
- ņemot vērā 1966. gadā pieņemto Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kuram ir pievienojusies arī Bangladeša, īpaši tā 19. pantu,
- ņemot vērā ANO Deklarāciju par cilvēktiesību aizstāvjiem,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0516.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0024.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0045.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0470.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0274.

Ceturtdiena, 2015. gada 26. novembra

- ņemot vērā 2014. gada 12. maijā ES pieņemtās pamatnostādnes par vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē,
 - ņemot vērā 2013. gada 24. jūnija ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību,
 - ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā saskaņā ar Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju vārda brīvība, tostarp preses un plašsaziņas līdzekļu vārda brīvība, ir neatņemams demokrātiskas, plurālistiskas un atklātas sabiedrības balsts;
- B. tā kā reliģijas vai ticības brīvības veicināšana un aizsardzība ir viena no galvenajām ES cilvēktiesību politikas prioritātēm, ietverot pilnīgu atbalstu principam par to personu nediskrimināciju un vienlīdzīgu aizsardzību, kuriem ir neteistiska vai ateistiska pārliecība;
- C. tā kā pēdējo gadu laikā Bangladeša ir panākusi ievērojamu progresu, īpaši, lai sasniegtu Tūkstošgades attīstības mērķus; tā kā ES ir izveidojusi labas un ilgstošas attiecības ar Bangladešu, tostarp izmantojot Sadarbības nolīgumu par partnerību un attīstību;
- D. tā kā 2014. gadā pieņemtajā Bangladešas konstitūcijā iestrādātas pamatbrīvības, tostarp vārda brīvība;
- E. tā kā tādi pamatbrīvību un cilvēktiesību pārkāpumi kā vardarbība, musināšana, naida kurināšana, vajāšana, iebiedēšana un cenzūra, kas vērsta pret žurnālistiem un blogu autoriem, joprojām ir plaši izplatīta Bangladešā; tā kā pasaules preses brīvības indeksā Bangladeša ieņem 146. vietu no 180 valstīm;
- F. tā kā ir palielinājusies spriedze starp laicīgajiem un reliģiozajiem spēkiem un pieaugusi vardarbība pret tiem, kuru viedoklis atšķiras; tā kā gadiem ilgi fundamentālistu vietējie islāma ekstrēmistu grupējumi, īpaši *Ansarullah Bangla* grupējums ir publicējis to nogalināmo cilvēku sarakstu, kuri tiek uzskatīti par islāma kritiķiem, iekļaujot Saharova balvas ieguvēju *Taslima Nasreen*, un ir aicinājuši izpildīt nāvessodu laicīgajiem blogu autoriem un rakstniekiem, vienlaikus īstenojot brutālas slepkavības relatīvas nesodāmības apstākļos;
- G. tā kā 2015. gada 31. oktobrī savā birojā Dankā ar mačētēm tika brutāli noslepkavots *Jagriti Prokashoni* izdevniecības izdevējs *Faisal Arefin Dipan*; tā kā tajā pašā dienā notika uzbrukumi un tika radīti ievainojumi vēl vienam izdevējam un diviem rakstniekiem un tā kā citi joprojām saņem draudus;
- H. tā kā šogad šajā valstī tikai nogalināti vismaz pieci laicīgie blogu autori un žurnālisti (*Niladri Chatterjee* jeb *Niloy Neel*, *Faisal Arefin Dipan*, *Ananta Bijoy Das*, *Washiqur Rahman Babu* un *Abhijit Roy*) par vārda brīvības pamattiesību izmantošanu par politiskiem, sociāliem un reliģiskiem jautājumiem; tā kā islāma ekstrēmistu grupējumi ir uzņēmušies atbildību par dažām slepkavībām;
- I. tā kā 2013. gadā tika noslepkavots pazīstamais blogu autors *Ahmed Rajib Haider* un 2014. gadā — universitātes pasniedzējs *A.K.M. Shafiul Islam*; tā kā daudzi citi blogu autori sociālajos plašsaziņas līdzekļos ir saņēmuši nāves draudus (sociālajā tīklā *Facebook* tika publicēti nogalināmo personu saraksti, kuros iekļauti laicīgie rakstnieki) vai izdzīvojuši nogalināšanas mēģinājumus, un vairāki ir pārtraukuši rakstīšanu vai devušies prom no šīs valsts;
- J. tā kā premjerministre *Sheikh Hasina* ir paudusi nosodījumu par nogalināšanu un izteikusi valdības apņemšanos apkarot terorismu un vardarbīgo ekstrēmismu; tā kā viņa ir paziņojusi par absolūtas neiecietības politiku pret tiesībaizsardzības iestāžu cilvēktiesību pārkāpumiem un ir izdevusi Policijas reformu aktu, kurā iekļauts rīcības kodekss; tā kā viņa tomēr ir atbalstījusi savas valdības veikto laicīgo blogu autoru arestus un izlūkošanas grupas izveidi, kas pārbauda sociālos plašsaziņas līdzekļus, lai atklātu potenciāli zaimojošu saturu;

Ceturtdiena, 2015. gada 26. novembra

- K. tā kā 2014. gada augustā Bangladešas valdība ieviesa jaunu plašsaziņas politiku, kura joprojām rada bažas par vārda brīvību; tā kā šajā politikā paredzēti daži plašsaziņas brīvības ierobežojumi, piemēram, tādu runu aizliegums, kuras ir pretvalstiskas, izsmej nacionālo ideoloģiju vai nav savienojamas ar Bangladešas kultūru un ierobežo ziņojumus par anarhiju, sacelšanos vai vardarbību; tā kā Bangladešas valdība ir pastiprinājusi pasākumus pret sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem, uz laiku vai pilnībā atslēdzot visu internetu, *Facebook*, *WhatsApp*, *Viber* un *Messenger*;
- L. tā kā pēdējo mēnešu laikā vairāki žurnālisti ir arestēti un viņiem ir izvirzītas apsūdzības par pārkāpumiem attiecībā uz Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju aktu (IKT akts), kurā noteikta kriminālatbildība par nomelnojošām un pretvalstiskām publikācijām;
- M. tā kā kopš likumu ieviešanas 2014. gadā ir satraucošā mērā pieaugusi vajāšana; tā kā 13 personas, kas strādā plašsaziņas līdzekļu sektorā ir tiesātas par necieņas izrādīšanu pret tiesu, veicinot vispārīgu baiļu un iebiedēšanas atmosfēru un novedot pie pašcenzūras;
- N. tā kā 2015. gada 16. augustā žurnālists un tiešsaistes ziņu izdevuma "*Uttaradhikar Ekattor News*" īpašnieks *Probir Sikdar* tika arestēts par iespējamu valdības ministra apmelošanu *Facebook*; tā kā 2015. gada 18. augustā Bangladešas Federālās žurnālistu apvienības prezidents *Shaukat Mahmud* tika arestēts par 2015. gada 23. janvārī autobusā izdarītu iespējamu uzbrukumu, kura laikā tika veikta ļaunprātīga dedzināšana, un viņam tika izvirzītas apsūdzības trijās lietās saistībā ar šo iespējamo uzbrukumu;
- O. tā kā pēdējo gadu laikā vairāki opozīcijas partiju locekļi ir pazuduši nenoskaidrotos apstākļos;
- P. tā kā ES iestājas pret nāvessoda piemērošanu vienmēr un jebkādos apstākļos un ir konsekventi prasījusi tā pilnīgu atcelšanu;
- Q. tā kā 2015. gada 21. novembrī diviem ievērojamiem Bangladešas opozīcijas līderiem tika izpildīts nāvessods par kara noziegumiem, kas veikti 1971. gada neatkarības kara ar Pakistānu laikā, pēc tam, kad tika noraidīti viņu pēdējā brīža lūgumi apzēlot;
- R. tā kā 2015. gada 18. novembrī tika nošauts itāļu priesteris un ārsts *Piero Arolari*, savukārt 2015. gada 28. septembrī tika nogalināts itāļu palīdzības sniedzējs *Cesare Tavella*, bet 2015. gada 3. oktobrī — japāņu sociālais darbinieks *Hoshi Kunio* un tā kā par to tāpat kā par 2015. gada 24. oktobrī Ašuras ceremonijas laikā galvenajā šītu musulmaņu svētnīcā Dakā notikušajiem sprādzieniem, kad tika nogalināts pusaudzis un ievainoti desmitiem citu cilvēku, ir uzņēmušies atbildību organizācijas "Islāma valsts" kaujinieki;
- S. tā kā valdība ierosināja projektu Ārvalstu ziedojumu (brīvprātīgais darbs) regulējuma aktam, kura mērķis ir regulēt visu to grupu darbības un finansējuma saņemšanu, kuras iegūst līdzekļus no ārvalstīm,
1. nosoda pieaugošos islāma ekstrēmistu uzbrukumus pret laicīgajiem rakstniekiem, blogu autoriem, reliģiskajām minoritātēm un ārvalstu palīdzības sniedzējiem; pauz nožēlu par dzīvību zaudēšanu, kā arī pauz visdziļāko līdzjūtību cietušajiem un viņu ģimenēm;
 2. aicina Bangladešas iestādes vēl stingrāk nosodīt notiekošos šausminošos noziegumus pret vārda brīvību un rīkoties, lai nekavējoties pārtrauktu visu veidu vardarbību, vajāšanu, iebiedēšanu vai cenzūru pret žurnālistiem, blogu autoriem un pilsonisko sabiedrību;
 3. pauz nopietnas bažas par to, ka pasliktinās apstākļi saistībā ar tiesībām uz vārda brīvību, ko papildina arī reliģiskā fundamentālisma, neiecietības un ekstrēmistu vardarbības pieaugums Bangladešā; aicina Bangladešas iestādes pastiprināt centienus, lai uzlabotu aizsardzību, ko tās sniedz aktīvistiem un žurnālistiem; aicina visas politiskās partijas un to līderus nepārprotami un viennozīmīgi nosodīt ekstrēmistu vardarbību un atbalstīt tiesības uz vārda brīvību;

Ceturtdiena, 2015. gada 26. novembra

4. atgādina Bangladešas kompetentajām iestādēm par to valsts mēroga un starptautiskajām juridiskajām saistībām, tostarp par tās pienākumu valstī garantēt drošību visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu politiskajiem un reliģiskajiem uzskatiem un nodrošināt vārda un preses brīvību bez patvaļīgiem ierobežojumiem un cenzūras;
5. aicina Bangladešas iestādes nodrošināt neatkarīgu izmeklēšanu un paskaidrojumu sniegšanu par opozīcijas partiju locekļu pazušanas gadījumiem pēdējos gados, jo īpaši mēnešos pirms un pēc 2014. gada janvāra vēlēšanām;
6. prasa Bangladešas iestādēm nepieļaut nesodāmību un darīt visu iespējamo, lai atklātu visus uzbrucējus un sauktu viņus pie atbildības, uzsākot neatkarīgu, ticamu un pārredzamu izmeklēšanu un nodrošinot taisnīgu tiesu bez nāvēssoda piemērošanas;
7. atzīmē īstenotos centienus, lai arestētu personas saistībā ar *Abhijit Roy*, *Washiqur Rahman Babu* un *Niladri Chatterjee* noslepkavošanu; atzinīgi vērtē panākumus, kas gūti kriminālizmeklēšanā par Itālijas valstspiederīgā *Cesare Tavella* un Japānas valstspiederīgā *Konio Hoshi* nāvi;
8. prasa Bangladešas valdībai veikt vajadzīgos pasākumus, lai nepieļautu vēl vairāk slepkavību, veicot efektīvus pasākumus, lai aizsargātu autorus, izdevējus un citas personas, kuras ir saņēmušas draudus, ne tikai nodrošinot īpašu fizisko aizsardzību tiem, kas ir potenciālie vardarbības mērķi, bet arī sākot publiskas debates un vēršoties pret visu veidu ekstrēmistiskiem uzskatiem;
9. aicina Bangladešas iestādes atjaunot plašsaziņas līdzekļu pilnīgu neatkarību, atsaukt visas apsūdzības pret izdevējiem un žurnālistiem, kas ir publicējuši pret valdību kritisku saturu, lai nekavējoties atjaunotu visu to plašsaziņas līdzekļu izdevniecību darbību, kuras tika slēgtas, un tūlīt atjaunot pilnīgu un netraucētu piekļuvi visu veidu, tostarp elektroniskām, publikācijām;
10. aicina Bangladešas iestādes nekavējoties izpildīt savas saistības un piemērot 2013. gadā atbalstīto ANO rīcības plānu par žurnālistu drošību un nesodāmības problēmu;
11. aicina Bangladešas iestādes nodrošināt tiesu sistēmas neatkarību un neitralitāti un grozīt 2015. gadā pieņemto Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju aktu un Kiberdrošības aktu, lai nodrošinātu to atbilstīgu runas brīvības standartiem, atsakoties no kriminālatbildības piemērošanas par "pretvalstiskām" publikācijām;
12. pauž dziļas bažas par atkārtotajiem etniski un reliģiski motivētas vardarbības gadījumiem, jo īpaši uz dzimumu balstītu vardarbību pret sievietēm un *LGBTI* personām; prasa Bangladešas valdībai un visām reliģiskajām organizācijām un to līderiem iesaistīties samierināšanas procesā; prasa Bangladešas valdībai strādāt pie tā, lai sauktu pie atbildības šādas vardarbības īstenotājus; turklāt prasa Bangladešas valdībai sniegt pietiekamu aizsardzību un garantijas minoritātēm, piemēram, šiītu musulmaņiem, ahmadītiem, hinduistiem, budistiem, kristiešiem un arī bihariem;
13. norāda, ka 2014. gada Ārvalstu ziedojumu (brīvprātīgais darbs) regulējuma akts dažos gadījumos ir novedis pie tā, ka valdība patvaļīgi pakļauj kontrolei likumīgas pilsoniskās sabiedrības organizācijas; aicina Bangladešas iestādes pārskatīt šo tiesību aktu, lai to nepieļautu;
14. aicina Bangladešas iestādes nekavējoties izpildīt savas saistības un piemērot 2013. gadā atbalstīto ANO rīcības plānu par žurnālistu drošību un nesodāmības problēmu;
15. aicina Bangladešas valdību ļaut starptautiskām NVO šajā valstī īstenot savas misijas un nodrošināt, lai visas cilvēktiesību aizsardzības un pilsoniskās sabiedrības grupas varētu strādāt atmosfērā bez bailēm un represijām;
16. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu, ES delegāciju Bangladešā un dalībvalstu delegācijas cieši uzraudzīt cilvēktiesību un politisko situāciju Bangladešā un izmantot visus pieejamos instrumentus, tostarp Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu;

Ceturtdiena, 2015. gada 26. novembra

17. aicina ES saskaņā ar ES stratēģisko satvaru par cilvēktiesībām un demokrātiju nekavējoties ierosināt Bangladešas iestādēm pievērsties iepriekš minētajiem jautājumiem un ieteikumiem;
 18. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/augstajai pārstāvei Savienības ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ANO augstajam komisāram cilvēktiesību jautājumos, ANO ģenerālsēkretāram un Bangladešas valdībai un parlamentam.
-